

sérlet, melyekkel a falakat ellepték. Még a komoly másolatokat megbecsülendőknek tartjuk, mert szigorú mértéket nem szabad alkalmaznunk, de már azokat a kép-szörnyeteket, melyek minden művészi kvalitás és érték nélkül vannak, ezeket még sem kellene a nyilvánosság elé vinni és ezekkel rontani a meglepően komoly alkotások hatását.

Első benyomásainkról így számolhatunk be. A tárlat a régi főgimnáziumi épület három termében nyílt meg. A nagyteremben van a képtárlat, egy kisebb teremben a fényképek és egy harmadikban a műipari tárgyak. A tárlat igazán impozáns képet nyújt, eltekintve attól a gyengéjétől, melyet már említettünk. A folyosókat Peterman és Fabick kertészek igen izlésesen díszítették.

A gazdag képtárlatban igaz és nagy örömet lelheti mindenki, aki városunkban is komoly értékű művészi megnyilatkozásokat keres. Középen két vendégfal vonul át a termen és ezt a részt olyan eredeti festmények foglalják el, melyek messze meghaladják a műkedvelés körét. Ezeket a kiállítókat csupán a mindennapi foglalkozásukra való tekintettel nem nevezhetjük hivatásos művészeknek, de kiállított képeik a Nemzeti Szalon kiállításain is bátran helyet foglalhatnak. Például Szilvay Gyula hangulatos, mély távlatu tájképe már *egység* árulnak el a művészetben. Horváth Tivadarné, Győrffy Jánosné, Pfeifer Elek, Gyenes Sándor bíró a műkedvelésen messze felülmúló elemet képviselik a tárlaton. Ezek között említjük Németh tanár bámulatosan finom rajzait, és mint eredeti tehetségükkel kiválókat a műkedvelők közül: Piszár Lujzát, Fránki Ilonkát (figyelemreméltóan sok invenció!) és Villányi Agátát (díszkrét, elegáns dolgok). — A kiállított képek túlnyomó része másolat. Ezek közül gyors áttekintésre Lövy Arnoldné (gobbelin-másolata nagyon precíz) és Blau Lajos képei tűntek föl.

Az iparművészeti kiállítás csupa pompás, művészi becsű tárgyban gazdag. Legfeltűnőbb tárgyai egy 16. századi motivumú pohár, szék és karszék Györly Jánosné gyönyörű festé-

soivel, melyeket Györlyné tanulmányai és tervei alapján készített Porlaki asztalos. Igen szépek Janda Károly égetett és festett ládája, Szabó Miksáné gobbelinjei, Kohu Samu lakatos fegyverekből készült állványai (Plohoisz Gusztávné tulajdona), Joskó Erika égetett fafestményei, Sobestyan Kató gobbelinjei, László tanár rendkívül ügyes kivitelu fagrafványai, Kovács Böske paraventjei stb.

A fényképosztályban Belas Lajos 100 keleti motivumú képe, Elok Géza művészen kidolgozott egyiptomi és arabiai képei és Gyenes Sándor bírónak mintegy nyolcvan különböző tónusokban kidolgozott képe dominál.

Ismételjük, hogy a tárlatról részletesen fogunk tudósítani. Első tekintetre is megállapíthatjuk, hogy a tárlat minden várakozásunkat meghaladja és igazán meglepő színvonalon áll. Rendezői háláukra érdemesek, nemcsak a rendezés nagy munkájáért, hanem elsősorban azért, hogy ismeretlen komoly értékeket hoztak felszínre. Ily gazdag és becses termelés mellett óhajtjuk, hogy műkedvelőink kiállítása minden évben megismétlődjön és reméljük, hogy az idei szép siker lehetővé fogja tenni, hogy a jövőben szigorúbb mértéket alkalmazó zsűri ítélkeztesse a képek befogadása felett.

Tüzeset után megmaradt árúk teljes kiárúsítása miatt olcsó árak mellett kerülnek eladásra a raktáron levő összes

férfi-, női divatcikkek, gyermek-, női- és férfi cipők, nap- és esernyők fél selyem 1 koronától 5 koronáig, s lizla selyem 6 koronától 10 koronáig

Kasztl Jakab férfi- és női divat-áruüzletében — N. Kanizsa Kazinczy-u

Rögzgazdasági aktualitások.

Az önálló magyar bank felállítása ügyében most folyó szakértői kihallgatásnak, ha az önálló bank felállítása körül pozitív eredményei aligha lesznek is, de mindenesetre oly érdekes tanulságai vannak, melyek megsvivlelésre méltó anyagot szolgáltatnak nemcsak azoknak, kik hivatásszerűen foglalkoznak a magyar rögzgazdasági életnek fejlesztésén és megerősítésén, hanem a nagyközönségnek is, mely rendszerint közönyössel és nemtörődömséggel siklik tova legfontosabb rögzgazdasági kérdéseink felett.

Aki a leadott szakértői véleményeket figyelemmel kísérte, megtudhatta a nagyobb-részt hivatalos statisztikai adatok alapján konstatált azon tényt, hogy a külföldön elhelyezett magyar értékeknek összege meghaladja a 7 milliárd koronát, hogy csupán az 1902—1905. évben kibocsátott nem állami, hanem magánintézetek által kibocsátott címletekből mintegy 631 millió záloglevél és kötvény talált külföldön elhelyezésre, és hogy a külföldön elhelyezett értékeink után pusztán kamatok fejében Magyarország évente 354 millió koronát fizet a külföldnek.

Ezen állapotnak rendkívüli veszedelmes voltát egész rögzgazdasági életünkre, sohasem érezhetjük át mélyebben mint épen most, midőn az önálló gazdasági berendezkedésre készülünk s mikor ennek az önálló gazdasági szervezetnek egyik legfontosabb és nélkülözhetetlen szervét: az önálló magyar bankot akarjuk megteremteni.

Tény az, hogy tőkeszegény ország vagyunk és leszünk még jó ideig, mindaddig, míg egy egészséges iparpolitikával, egészséges birtokpolitikával, a még kiaknázatlan termelési kincsek kihasználásával, az egész társadalmat átható takarékossgal és végül egész társadalmi felfogásunknak radikális átalakításával sikerülni fog életerős, egészséges rögzgazdasági életet teremtenünk. De tagadhatalan az is, hogy eddig még szükségünk volt és van még jelenleg a külföldi pénzpiacra és szerencsét jelent az országra nézve, hogy gazdasági szervezetének voltak oly intézményei, értem a nagy, internacionális jelentőségű hazai bankokat, melyek a külföld bizalmát felénk terelték és féltő gonddal órködtek, hogy a külföld bizalma beuntunk egy pillanatra sem inogjon meg. Elismerést érdemleek ezen intézetek, hogy az ország főbb forgalmi piacain fiókokat állítva, mint pl. Nagykanizsán a Pesti Magyar Kereskedelmi

A Váldmájszter.

Írta: **Halls István.**

Poredus Anti kedves felesége beszélgetés közben a minap fölemlítette, hogy *Rozgonyi mama* milyen pompás váldmájszteres itallal szokott megtraktálni bennünket.

Ez a beszélgetés adott okot, hogy egy ilyen váldmájszteres lakomáról megemlékezsem.

Mindenki tudja, hogy váldmájszternek a *szagos mûgét* hívják a magyarok. Meg annak nevezik a virágos mûgéből készített májusi italt is.

Rozgonyi mama minden év májusában valami fölösleges italt készített váldmájszterből.

Ó borban összekevert fûgét, narancsot, szegfûszegét és Isten tudja még miféle jó dolgot — szagos mûgével. És az asztaltársaságnak kedveskedett vele.

Ez a társaság az uradalom egyik nőilen erdőtisztjéből, kit magyar szokás szerint *Jágernak* hívtunk, s Kanizsa egyéb nőilen erdebe került.

Ezek a rîdeg legények úgy éltek mintha egy családnak lettek volna gyermekei. Rozgonyi mama nem is hívta őket másnak mint *édes gyerekeinek*, pedig a társaság szeniorja

Árvay Sándor negyvennyolcas honvéd volt, ki bírói tisztséget viselt.

(Ezenkívül egy ideig szenior volt Laci bácsi; az egész világ szeretett Laci bácsija: *Oszterhuber László*. Ő is honvéd volt. Ennek fia *ifj. Oszterhuber László* táblabíró, ki szintén bírja mindenféle népnek szeretetét.)

Az asztaltársaságon kívül Rozgonyi mamától hordatott ebédet és vacsorát néhány család, kik nem értek rá főzni.

Tőle vitte a kosztot a szép ezredesné is. (Kanizsán az ezredesné akkor is szép asszony volt.) Lett volna elég vállalkozó. De még sem volt semmi jövődelem.

Mert Rozgonyi mama mindennap megszerzte magának azt az örömet, hogy megelégedéstől lássa ragyogni a kosztosok arcait. Most is úgy főzött, mint a főderészi javadalmazás idején. Egyetlen fillért meg nem takarított. Még egy öltözet ruhát sem vett magának a jövődelemből.

Valami csudás talentuma volt meg nem látni a rosszat, s szinte észrevétlenül ki tudta békíteni az ellentéteket.

Szive megmaradt őseredeti tisztaságban, miként a rengeteg erdő, melyben valamikor annyit gyönyörködött.

Pedig a régi jó világból csupán egy kedves emléke maradt. Egy dupla csövű Lankas-

ter puska. Női fegyver. Valamivel rövidebb a huszár karabinál.

Azt a fegyvert Rozgonyi mama oda nem adta volna semmiért sem. Azzal szokott valamikor vadászni, s azzal lötte életében az egyetlen szarvasbikát. Azt szokta mondani:

— Ezt a puskát magammal viszem a más-világra!

De ha el is hagyták a régi lakomázó vendégek, kik *Szeptenokon* napoukint fölkeresték és élvezték minden vadat, halat, mi jó falat, annál jobban ragaszkodtak hozzá a földhöz ragadt szegények.

Mindig jött valaki. Isten tudja honnan egy-egy keresztgyereke, vagy valami távoli szegény rokon köszöntött be hozzá. Majd néhány kis gyerek vetődött oda, kiknek nem volt senkijök. Rozgonyi mama meleg szeretettel fogadta mindannyit. Ellátta őket eledellel, s kis lakásában szorított részökre egy szögletet, hol meghuzódtak. A gyerekeknek különösen örült. Azt mondogatta:

— Addig nem szabad meghalnom, míg föl nem cseperednek ezek az istenadták! Hiszen nem dobhatom ki őket az utcára!

Ha sikerült valakivel jót tenni, akkor örült ám Rozgonyi mama!

Sőt néha mintha az irgalmatlan sors is megelégette volna a hajszát; szerzett neki egy-egy örömnapot.

Bank. a vidékre is kiterjedőleg levezető csatornái voltak a nemzetközi pénzügyi piacnak és az inkább partikuláris jelentőséggel bíró vidéki pénzügyi intézetek főlé helyezkedve, a vidéket is bevonták a nagy nemzetközi forgalomba és részesévé tették a közvetlen kapcsolat minden előnyében.

De vonjuk le a további tanulságot a fentebb előadott adatokról. S az első sorban az, hogy az oly veszedelmesnek deklarált, passzív fizetési mérleg mindaddig nem fog radikális változást szenvedni, míg közgazdasági életünknek fent vázolt fejlődése oly fokot nem fog elérni, hogy a külföldön elhelyezett cimeleinknek lassu visszavásárlása meg nem kezdődik. Mindaddig, míg ez állapot be nem következik, hogy cimeleinket belsőleg elhelyezhetjük és külföldön levő kibocsátásainkat visszavásároljuk, egész gazdasági életünk külföldi hitelezőink jóakarattól és további hitelezésre való hajlandóságától függ.

Eminens érdekünk, hogy cimeleink első sorban hazánkban találjanak elhelyezésre és ez úgy hisszük, részben nem is lehetetlen kívánság, csak egy bizonyos, hogy úgy mondjuk *pénzügyi intelligenciára van szükségünk*. A közönségnek tudatára kell jönnie, hogy felesleges pénzenek záloglevelekben, vagy kötvényekben való elhelyezése csak oly biztos, sőt sok esetekben biztosabb és állandóbb jellegű, mint pénzenek minden más módon való gyűmölcsöztesítésére.

Csak egy példát ónajtánánk felhozni, és pedig egy elég közelfekvő, amennyiben a városunkban fiókkal rendelkező Pesti Magyar Kereskedelmi Bank cimeleit vesszük kis-é szemügyre.

A Pesti Magv. Keresk. Banknak vannak 4° os záloglevelei és községi kötvényei, továbbá 4¹/₂ o-os záloglevelei és községi kötvényei. Az előbbieket törzsei árfolyama jelenleg 93 és 93 között váltakozik, tehát 4³/₄ o-os ayümlőcsőznek tisztán, melyhez kisorsolás esetén 4⁷/₈ o tőkenyeresség járul. A 4¹/₂ o-os cimeletek árfolyama ezidősserint 99 és 100 között van, tehát valamivel többet jövedelmeznek, mint 4¹/₂ o-os, nem számítva a kisorsolás esetére szóló ca 1% tőkenyerességet.

A míg tehát fővárosi intézeteink 3³/₄ o-os fizetnek betétek után, melyből még levonásba jön a 10% kamatadó és ezen kamattételnél többet csak egyes vidéki takarékpénztárak a legjobb esetben és minden bizonynyal csak átmenetileg és rövid ideig még 4¹/₂ o-os fizetnek, a fent említett cimeletek tulajdonosai a kisorsolás esetére szóló tőkenyerességet bele-

számítva legalább is 4¹/₂ o-os vagy annál is valamivel többet élveznek.

De mérlegelnünk kell még két körülményt: Az első, hogy a tavalyi pénzügyi felváltó pénzbőség ma már annyira érezhető, hogy a kivételes és speciális vidéki körülmények folytán egyes helyeken még fenáll és a 4¹/₂ o-os bankkamatnál magasabb betéti kamatnak szállítása minden bizonynyal bekövetkezik, még pedig a pénzügyi nyokok kényszerítő hatása folytán, mely elől egy intézet sem zárkozhatik el, és főleg mivel a magasabb kamatláb fenntartása nyilvánvaló anyagi áldozattal jár. Ilyképen számolni kell a tőketulajdonosoknak a kamatjövdelem csökkenésével, míg ellenben a cimeletulajdonos kamatjövdele minden körülmények között állandó és változatlan.

A másik körülmény, mely a felemlítésre érdemes az, hogy a mihamarább nagyobb és nagyobb mennyiségben felszabaduló tőkék első sorban a biztos elhelyezést szolgáló értékek felé fordulnak, úgy hogy ezen cimeletek rövid időn belül nagyobb keresletnek fognak örvenzeni és áruk minden valószínűség szerint csak emelkedni fog. Ezen cimeletek vásárlására ilyképen jobb időpontot alig ajánlhatnánk.

Hogy a fentebb említett papírok feltétlen biztosságot nyújtanak és elsőrendű befektetési értékűként általánosan elismerve vannak, azt nem kell külön hangsúlyoznunk. Ennek illusztrálására mindazonáltal vessünk egy pillantást a hivatalos lapban nemrég megjelent lkövetkező statisztikai kimutatásra:

A P. M. K. B. által mult év végeig nyújtott záloglevélkölcsönök összege kitett K 180.385.876/34 fillért, ennek biztosítékul jelzálogilag le van kötve 528.292 hold 564 □-öl ingatlan, melynek becserítke K 504.663.229. — tehát a megterhelés mindössze 3574%.

A kibocsátott záloglevelek külön biztosítékul szolgálnak ezen felül:

A záloglevél tulajdonosok biztosítására elkülönítve kezelt külön biztosítéki alap K 10.235.500 — összegben.

A K 42.000.000. — teljesen befizetett alap tőke, a rendes és rendkívüli tartalékalap K 51.000.000. — összértékben.

Ha végül még hozzavesszük azt, hogy az összes kibocsátás alapjául szolgáló kölcsönök első sorban a mezőgazdasági hiteligenyek kielégítésére tehát a földbirtokosoztály érdekét szolgálja, mivel sem bizonyítjuk jobban annak nagy horderejét, hogy hazai cimeleink belsőleg találjanak elhelyezést, minthogy ily-

módon tényleg elérhetjük, hogy a magyar föld jövedelme elsősorban a magyaré legyen.

Animo

SEC

Muraközi pezsgőgyár r.-t. és Csáktornya.

Hirek.

— **A pünkösdi ünnepek miatt a „Zala“ legközelebbi száma kedden este jelen meg.**

— **Bizottsági ülések.** A város villamos bizottsága tegnap délután ülést tartott és ezen folytatta a telepítésre vonatkozó előterjesztések tárgyalását. Az ovodabizottság ma délután 6 órakor tart ülést.

— **Dobieszky József beszéde.** Említettük, hogy a Magyar Védőegyesület zalaegerszegi fiókja mult vasárnap gyűlést tartott, melyen Dobieszky József ügyvezető igazgató magas szárnyalásu hatalmas beszédet mondott. Ez a tanulás és lelkesítő beszéd ma birtokunkba jutott és módunkban van, hogy azt legközelebb közöljük.

— **Kanizsai deputáció a kormánynál.** Említettük, hogy Nagykanizsáról az erdő kikebelezése végett küldöttség megy a kormányhoz. — Mint értesülünk, Darányi Ignác földművelésügyi miniszter a hó 10-én délelőtt fogadja a küldöttséget, mely mintegy kétszáz tagból fog állani.

— **Dr. Neusiedler ítélőtáblabíró.** A király az igazságügyminiszter előterjesztésére dr. Neusiedler Antal nagykanizsai kir. törvényszéki bírót a pécsi ítélőtáblához bírónak nevezte ki. Városunk társadalmá osztatlan örömmel fogadja e rég indokolt előléptetés híreit, bár Neusiedler távozását őszintán sajnálja, mert benne egyik kitérő, tartalmas alakját veszíti el.

— **Tanácsülés.** A város tanácsa tegnapi ülését mára halasztotta. A tanácsülés lapunk zárta-kor még folyik.

Örökölt. Hihetetlen dolog ez!

Valami öreg néni halt meg Rádon, ki megemlékzett Rozgonyi mamáról, hagyván neki egyetlenegy cserép ritka virágot. Ha jól emlékszem: *gomba virág* volt a neve. Az egyik hétivásár alkalmával el is hozta egy somogyi ember az örökséget. Rozgonyi mama jobban megörült, mintha neki adták volna egész Afrikát. Pedig annak birásáért állandóan gyilkolják az embereket a kultur népek. Szeretettel gyönyörködött a kedves örökségben. A virághoz még hozzá nyulni sem engedett.

Beszélhettek aztán Rozgonyi mamának, hogy drága a piac, nem lehet megélni.

Csak mosolygott. Hiszen a drágaság mellesleg! *Az életben a földolog a virág!*

Hanem a drága virágot is letépte, hogy másnak örömet szerezzen vele.

Ennek pedig hosszú a históriája. Ott kezdődik, hogy egykor éppen ebédhez készülődtek, mikor Rozgonyi mama berohant a szobába. Arca elvult fehéredve, s kétségbeesetten sóhajtott: „Jaj! végem van! Itt vannak a végrehajtók! Harminckét forint adóért ekszekválnak! Mi lesz velem! Mi lesz velem!

Annnyira meg volt rémülve, hogy kinyitotta az almáriomot s az abban felfüggesztett egyetlen ünneplő szoknyájának zsebében keresgélt. Ki akarta fizetni a végrehajtókat,

pedig bizonyosan tudta, hogy nincs a zsebében egy fillér se.

Annny komikum volt a helyzetben, hogy valamelyik gyerek önkénytelenül elnevette magát. Nem lehetett kitaranni a szomorúságot. Velé nevettek a többiek is, hozzájárult a szenior is. — Sőt a végén még Rozgonyi mama is.

A szenior végül komolyságot erőltetett magára és kimenővén megpirongatta a végrehajtókat, amiért délben mernek ekszekválni. Az erélyes rendreutasítástól megriadt végrehajtók megígérték, hogy várnak még tíz napig.

Alig távoztak a végrehajtók, megszólalt a Jäger: „No! majd én segítek! A végrehajtók tíz napig várnak. Addig én az uradalomtól adatok néhány öl fát ingyen. Sőt kiviszem, hogy azt minden évben megkapja *kegydíj* gyanánt. A fára száut pénzből pedig ki lehet fizetni az adót.“

Már ennek a tervnek az volt az első hibája, hogy Rozgonyi mamának nem volt pénze tüzelőfára se. Második meg az, hogy az uradalom sem adott fát.

Mikor pedig a szenior figyelmeztette a Jágert, hogy jó lesz visszavenni ígérését, mert a kegy-fa adományozást nem bírja meg a *hitbizomány*, akkor a Jäger mérges lón,

és ujra megfogadta: „Két nap alatt az udvarban lesz a fa.“

Hanem a végrehajtók látogatása óta a fegyver eltűnt. Rozgonyi mama eldugta az ágyba. Arra a kedves emlékre ugyan nem teszi a kezét semmiféle *dalló!* Talán szebb álmái is voltak abban a tudatban, hogy vele van a szép mult legkedvesebb maradványa.

Elmult egy hét. — két hét. Utánna több is. Fát nem hoztak. Rozgonyi mama nem is kapott sohasem kegy-fa. A Jágert pedig a társaság fölávatta Pirosnadrág rend lovagnak.

Az avatás egybekötöttet a váldmájszteres lakomával, s oly nagy ünneppéggel történt, hogy talán a Háromfejű Elefántrend vitézei sem csinálnak különbet.

Valóságos pergamentre állították ki a lovag-rendi okmányt. Csosz Jenő két nap vesződt vele, míg az ő gyöngyforma pompás betűvel sikerült hibátlanul kiállítani! — A iovagy jelvény elkészítésén pedig Sargóth Miksa teljes tíz napig munkálkodott.

Mikor aztán elkészült a láncon függő nagy csillag is, mely a *Szent Skarabeusz* bo-gár volt, stilszerű keretben: este megtörtént az avatás.

(Vége következik.)

Szerkesztőség:

Nagykanizsa, Náder-utca 4.

Kiadóhivatal:

Fiszesi Fülöp Fia könyv- és papír-kereskedésben, Városház-palota; ide küldendők az előfizetések és hirdetések.

Telefon: Kiadóhivatal: 103.
Szerkesztőség: 78.

Munkások, hál kimutatások és magán-kiadványok áronként 50 fillér.

Előgyűlés és események értékelések díja 8 kor.; előfizetőknek 3 korona.

ZALA

POLITIKAI NAPILAP.

Megjelenik naponként este 6 órákor ünnepnapok kivételével.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Helyben házhoz hordva:

Egy hóra	1.—
Negyedévre	3.—
Félévre	6.—
Egész évre	12.—

Postai szétküldéssel:

Egy hóra	1.50
Negyedévre	4.50
Félévre	9.—
Egész évre	18.—

Egyes szám ára 6 fillér.

Főszerkesztő: SZALAY SÁNDOR.

Feladós szerkesztő: NAGY SAMU.

Szerkesztőtárs: RÉVÉSZ LAJOS.

The Gresham

Life Assurance Society Limited.
Gresham életbiztosító társaság.

A társaság vagyona

217 millió.

Reprezentál Fekete József Nagykanizsa.

iroda: Főter 17. sz.

Országgyűlés.

— Saját tudósítók telefonjelentése. —

Budapest, június 10.

A képviselőház ülése.

A képviselőház ma Jasth Gyula elnöklésével tartott ülést, melyen folytatták az államvasuti beruházásokról szóló törvényjavaslat tárgyalását.

Napirend előtt elnök visszatért arra, hogy a legutóbbi ülésen a Ház határozatképességének megállapítása végett katalógust kellett olvasni és ekkor megállapították, hogy nagyon sok képviselő indokolatlanul távol maradt. Javasolja, hogy ezuttal kivételesen ne

vonják le az illető képviselők napidíját, mert tényleg úgy volt megállapítva, hogy a Ház pénteken nem tart ülést és így a képviselők félreértés folytán maradtak távol. A Ház el fogadta elnök javaslatát. Elnök ezután figyelemzeti a képviselőket, hogy előzetesen kikért engedély nélkül ne maradjanak távol az ülésekről.

Napirendre az államvasuti beruházásokról szóló javaslat van kitűzve.

Thoroczkay Viktor báró elfogadja a javaslatot és határozati javaslatot nyújt be, melyszerint a gyorsvonatok is rendezzenek be III. osztályokat.

Surmin György a javaslat ellen beszél. Nagy Dezső örömmel üdvözlöi a javaslatot. Sürgeti a budapesti kikötői pályaudvar megépítését.

Sümegi Vilmos azt kívánja, hogy a székes vasutak kiépítésére nagyobb összeget fordítsanak. A javaslatot megszavazza.

Magdics Pero és Lorkovics Iván horvátul beszélnek a javaslat ellen.

Ezzel az ülés véget ért.

A főrendiház ülése.

A főrendiház ma délelőtt gróf Dessewffy Aurél elnöklésével ülést tartott, melyen megkezdte a költségvetés tárgyalását.

Zselenszky Róbert gróf napirend előtt kéri, utasítsák a kormányt, hogy a fidezesen tőzsdei határidőfüzet eltörléséről törvényjavaslatot terjesszen be.

Wekerle Sándor miniszterelnök kijelenti, hogy a Zselenszky gróf által óhajtott javaslat már munkában van és, azt ősszel az országgyűlés elé fogja terjeszteni.

Áttérve a költségvetésre, Zselenszky bírálja azt és kifogásolja, hogy a kiadások évről évre emelkednek. Nem helyesli a kormány csatornázási terveit sem, mert azok szükségtelenek és felesleges konfuziókra adnak okot.

Az ülés még folyik.

Nagykanizsa-Letenye-alsólendvai vasút.

Nyilatkozat.

A nagykanizsa—alsólendvai h. é. vasút előmunkálatainál dr. Orlay Gyula budapesti ügyvédvel a munkálatok felolytatására szerződéses viszonyba léptem. Dr. Orlay ügyvéd ur alább közlendő okokból egyszerre az építendő vasút ellenzői közé áll, többek közt a következőképpen nyilatkozik: »Pusztuljon el a lendvai vasút a bánok-szt. györgyivel együtt, de én tönkreteszem perekkel és beadványokkal. a vasutat teljesen diszcreditálni fogom úgy, hogy nem lesz abból semmi.« — Ezen kívül ezen alattomos és nem férfias eljárásához folyamodik, hogy hátunk mögött rágalmozó leveleket írál. Teszi pedig mindezeket azon egyszerű okból, mert nem vagyok hajlandó őt vasuti előmunkálatok címén a saját céljaira felhasználandó pénzzel tovább kitartani. —

A Valdmajszter.

Irtja: Halls István.

A társaság két tagja kiment az ebédlőből és a Rend nagymestere ruhájába felöltöztette Lajcsit, a hat éves árvať, kit ez idő szerint Rozgonyi mama tartott.

Zöldszínű ágyterítőt akasztottak Lajcsi nyakába, fejére pedig misztikus jegyekkel tele raggatott cukorpapír-süveget nyomtak.

Salamon királyon se lehetett ilyen méltóságos öltözet, amikor Sába királynőt fogadta.

A terítő hosszú uszályát apród gyanánt a társaság két embere tartotta, kiknek egyike még főzőkanalat, másika pedig a kinevezési okmányt szorongatta kezében.

Az ebédlő ajtaja kinyílt, és Lajcsi egész kíséretével ünnepi menetben a Jáger elé vonult.

Most a Jáger lenyomta térdre az asztaltársaság két tagja. És megkezdődött a szertartás.

Lajcsi a rend nagy csillagát a Jáger nyakába akasztotta. Ekkor következett volna Rozgonyi mama szerepe. Az uszályhordozó apródok egyike odanyújtotta a főzőkanalat Rozgonyi mamának, kinek meg kellett volna érinteni a kanállal a Jáger vállát. De Rozgonyi mama nem tette. Annyira sajnálta az

ünnep hőst, hogy azt mondta: »Édes gyerekem, dehogyné csúfolom ki!«

E miatt az ünnepség majdnem félbenmaradt. Szerencsére az egyik asztaltárs kezébe ragadta főzőkanalat és jó erősen a Jáger háttára ütött vele háromszor. Az örnök pedig bort locsantott a Jáger fejére, mondván:

— Főlavatlag lovaggá, Piros Nadrág-Rendünk szabályai szerint!

(A senior szó magyar kifejezésén régóta törten a fejemet. Sehogy sem tudtam illő szavakat találni. A napokban aztán megajándékozott öri Szabó Jenő egy 1842. esztendőre szóló pápai kalendáriummal, amelyből megtanultam, hogy a szeniornak tudták már hatvanhat év előtt a magyar nevet: örnöknek hívták.)

Az uszályhordozó másik apród kibontotta a papíros tekercset, és ezeket bömbölte:

— Mi, a Piros-Nadrág-Rend Nagymestere, adjuk tudtára urbi et orbi mindenkié, akiket illet, hogy sárvári Jáger kinevezetük szószerzőkódással szerzett érdemeiért Piros-Nadrág-Rendünk lovagjának!

Ezekután térdeiről fölkelhetett a Jáger, de ki kellett jelentenie, hogy ez a pero életének legboldogabb napja. Végül pedig a következő héten áldomást kellett fizetnie, ami méltányos volt, mert ilyen kitüntetés nem kaphat sem miéle potentáttól.

Rozgonyi mama pedig az örkölt virágot mind letépte és odadta bokrétaba kötve a Jágernek, csakhogy a megsanyargatott lovagot megvigasztalja.

Az ünnep után a jól végzett munka tudásával hozzálátott a társaság a valdmajszter nagybani élvezetéhez. Szorgalmasan kanalgattak a tából, s gyakran meg kellett tölteni a máskor leveses tálnak használt nagy edényt. Nem csoda, ha csucos kedvvel oszoltak szét.

A lakoma után meglepetést szereztek a nagyasszonynak. Az isteni valdmajsztert illet megköszönni.

Éjfélkor éneklés hangzott az ablak alatt. A szerenád felkölti álmából a nagyasszonyt. Tündöklik: »Enye kik lehetnek? Aztán kinek adják a stendkont? Bizonyosan a művésznőknek, a Hofrichter Emmának!«

Rozgonyi mama jobban figyel. Valami németből fordított érzélgős nótát énekelnek. Nini! Mintha ismerősök volnának a hangok!

Most a szoprán kiválik a többi hang közül. Olyan magas, mintha csak a Vidos Jóskaé volna. Érthetően énekl:

Jöj hozzám,
Jöj hozzám,
Légy keblem hű virága!
Igy talán
Éltünk
Vérző szívem bánata!«

Kötelességemnek tartom ezek után kinyilatkoztatni, hogy nevezett ügyvéd úrtól visszavontam mindenemű megbízást, nevemben sem pénz felvételére, sem semmiféle eljárásra tovább nem jogosult. Kérem továbbá mindazokat, a kiknek rólam bármi rágalmaszó leveleket irt, sziveskedjenek azt úgy az én, mint a tervben vett vasut érdekében címre — Letenyére beküldeni, hogy a törvényes megterelő lépéseket megtehessem.

Kelt Letenyén, 1908. június 9 én.

Paget Olivér.

Hirek.

— **A herceggprimás.** A Balatonfüreden nyaraló herceggprimás, betegségéből való felgyógyulása óta, tartós jó egészségnek örvend, — kedélye jó s a hivatalos dolgait minden délelőtt rendszeren végzi. A szép parkban palotája előtt sétál csendes, szép időben, különben természetesen tölti idejét hirlap olvasással. Nem fogad, csak ritka esetben. Orvosa, Gordán Ferenc kórházi főorvos Budapestről azonban a jó egészsége dacára is meglátogatja minden tízedik nap. Lakását valóságos paradicsom veszi körül a kertészeti művészettel kezelt parkban.

— **Szolgabírák beosztása.** Gróf Batthyány Pál főispán Dr. Huszár Pál zalaegerszegi központi szolgabíró Csáktornyára, Farkas Kálmán tb. főszolgabíró Csáktornyáról Tapolcára, Langer István tapolcai szolgabíró Zalaegerszegre, Farkas István novai szolgabíró Alsóendvára, Szilágyi Dezső alsóendvai szolgabíró Zalaszentgróthra, Paál Viktor zalaszentgróthi szolgabíró Balatonfüredre és Botka Andor balatonfüredi szolgabírót Novába helyezte át.

— **A balatoni kikötők állami kezelésében.** A balatoni kikötők, mint gazdátlan valamik hol a déli vasut, hol a balatontavi gőzhajó-társaság kezelésébe kerültek. Mindkét társaság természetesen csak a hasznot kereste, de befektetni valamit még gondolatukban sem fogamzott meg, minnek természetes kifolyása csak az lett, hogy a kikötők megrongálva,

megtépzáva, eliszaposodva már-már használhatatlenné váltak. — Több panasz és deputáció-járás után Darányi Ignác miniszter most az összes balatoni kikötőket állami kezelésbe vette át és azok a vízi befektetések összegéből alaposan ki lesznek építve.

— **Bizottsági ülés.** A város építési bizottsága ma délután ülést tartott, melyen több kisebb magánépitkezésre adott engedélyt.

— **Elment a küldöttség.** A város küldöttsége ma délelőtt tisztelgett Budapesten Darányi Ignác földmivélségi miniszternél az erdők kiakelzésének ügyében. A küldöttség háromszáznegy tagból áll, nagyjából kiskanizsalakból, kiket ez a kérdés közelebről érdekel. A deputációt a polgármester és Dobrovics Milán orsz. képviselők vezetik.

— **Malonyay Dezső Zalában.** Malonyay Dezső, a kiváló író és kritikus Jahász Arpád festőművésszel a napokban Zalába érkezik és bejárja a megye nagy részét, hogy a népművészeti tárgyakat most munka alatt levő könyve részére tanulmányozza. Malonyay György János ügyvéd meghívására néhány napot Nagykanizsán is fog tölteni.

— **Adótárgyalások.** Nagykanizsa város részére tegnap kezdődtek meg a városháza nagytermében az adótárgyalások. Ugy látszik, hogy a lapunkban megjelent nyilatkozatok lényegesen hozzájárultak az ellentéték elsimításához, mert a panaszok ma sokkal kisebb mértékben hallatszanak, mint a tárgyalások megkezdése előtt.

— **A gyékényesi csatlakozás.** A Zala gyakran és kimerítően foglalkozott a gyékényesi túrhetetlen vasuti csatlakozás kérdésével. Ez s pont erről az oldalról úgy szólván megközelíthetlenné teszi városunkat és az utasoknak indokolatlanul kellemetlenséget okoz. Mivel közönségünk kérését, hogy e bajon segítsenek, más oldalon nem hajlandók teljesíteni, most városunkból számos aláírással kérvény megy a kereskedelmi miniszterhez, kit arra kérnek, hogy ennek az abszurd csatlakozásnak a megváltoztatását rendelje el. Reméljük, hogy indokolt kérésünknek lesz eredménye.

— **Japán műtárgyak kiállítása Nagykanizsán.** Exotikus szépségű tárgyak kiállítása nyílik meg holnap a Fő-uton, a hercegi urodalom épületének egyik bolt helyiségében. A kiállítást, melyet mindenki ingyen megtekinthet, Fuchs Ödön pécsi származású hazánkfia rendezti, ki husz év óta lakik Japánban és a japáni népipari cikkeket gyűjti. Nagy kincset képvisel rengeteg gyűjteménye, melynek, sajnos, csak kicsiny részét mutathatja be nálunk eladás végett, mert cikkeinek nagy mennyiségét Karlsbadba és Ostendebe szállította, hol azoknak bizonyára nagyobb kelendőségük lesz. A kanizsai kiállítás csak néhány napig marad nyitva. Nézzé meg mindenki, aki fogalmat akar alkotni arról a mesébe illő kézügyességről és művészi készségről, mely a kicsiny, apró szemű japán leányok sajátja. Látni női munkákat csodálatosan finom himzéssel, szövessel és pazar, keleti tónusú színezéssel. Szőnyegeket, melyeket a szmirnai szőnyegek meg sem közelíthetnek. Elefántcsontfaragású, színes kövekkel díszített tárgyakat stb. Hölgyeink bizonyára el lesznek ragadtatva a japánleányok leheletszerűen finom munkáitól. — De tanulságos és értékes ez a kiállítás a műipari cikkek és exotikumok kedvelőire is.

— **Katonai léghajó Zalában.** Egy katonai léghajó szállt le a múlt pénteken a zalaapáti tőltesen, a vasutállomás közelében. A léghajóból három katonatiszt szállt ki. — A tisztek délután 2 órakor szálltak fel Bécsben és fél 6 órakor ereszkedtek le, így 3 és fél óra alatt tették meg az utat. Kiszállás után becsomagolták a léghajót és visszazárolták vasuton Bécsbe. A tisztek bementek Zalaapátiba, hol az apátság vendégei voltak. Másnap indultak vissza Bécsbe.

— **A királyvadász.** A Balatonvidék egyik közséje arról nevezetes, hogy ott valamikor a király vadászai laktak. Kovács István szentgáli jómódu birtokos 84 éves korában Szentgálon meghalt. Kovács István volt az utolsó királyvadász, aki több társa kíséretében 1847. évben Bécsbe az udvarhoz ősi szokás szerint vadat szállított. Kovácsot Ferdinánd király ki-

Majd másik nótába kezdenek. A basz-szekond fujja: (Einye, de nagyon hasonlít a Vörös Bandi hangjához!)

»Bájos leány,
Szép rózsaszál!
Nyugtom elrablója valál.

A tökéletlen dalok után fölcsendül ez az egészséges betyár nóta:

»Nem loptam én életemben,
Csak egy csikót Debrecenben.
Mégis rám verték a vasat,
Babám szive majd meg hasad!

Rozgonyi mama fölkiált örömben:

— Hiszen ez az én nótám! Teremtő Isten, ezek az én édes gyerekeim!

A nagymama oda áll az utcai ablakhoz és oly elragadtatással hallgatja az éneket, mint valami süldő-leány, kit először tisztelnek meg ilyenekkel.

Talán meg is köszönte volna, minden bevett szokás ellenére. Hanem az énekesek egyszerre eltűntek. Elvégezték a nótázást. Aztán meg mintha rendőrök lépteit hallották volna. Csáktor Keszthely Tab jövőendő bírái, meg a magyar bank későbbi marosvásárhelyi főnöke a gymnásium rajztanítójával és az Első Magyarral együtt futásnak eredtek.

Lehet, hogy én is velük szaladtam. Hiszen nem szabad magunkat elfogatni éjjeli csendháborítás közben. Micsoda megbotránkozást okozna a városban! A nagyságos Mikos ur bizonyosan szigorú büntetést kért volna a kapitányságnál!

— — Hogyan eltűnt a gondtalan cigány vidámság!

Vele együtt eltűnt Rozgonyi mama is. — Mert amikor férjhez adta a leányokat, fölnevelte a gyerekeket, elhelyezett a tanító árvaházban néhány leányt és fiut, — akkor betöltötte misszióját. Eljött az ideje, hogy elköltözzék az Örök Hazába.

Rozgonyi mamát kissé bántotta, hogy nem lesz anyai pénze, mennyiért tisztességesen eltemetik.

Pedig ez az aggodás fölösleges volt!

Hiszen, ha meghalunk, mink szegények, sokkal jobban járunk, mint a gazdagok!

Mert amíg a szegények porhüveljét a puha földre dugják, s ott hamarjában egyesül az élő anyafölddel: addig a gazdagot leteszik egy sötét lyukba, mely fölé szikla darabot hengeritenek, nehogy a fénynek, vagy életnek valami szikrája hozzá tévedhessen.

Különbö is, kiknek sohasem volt birtokuk földi életükben, mindannyian ingatlant kapunk, mihelyt elhelyeznek a a vasut jobb

partján, vagy bal oldalán. A gazdag pedig elveszti minden jószágát és szintén csupán két méter hosszúságu örökrésszel kell megelégednie; s ez a körülmény mérgecseni fogja időtlen időig.

Tudjuk, mert vallásunk úgy tanítja, hogy a pogányok a gyehona tűzre vetteknek.

És mégis úgy szeretem azt hinni, hogy Árpád apánk, Lehel vezér, még a többi üstökös őseink lelkét valamimódon elkerülte a büntetés!

Talán ott felejtették őket a saját hitük szerinti Paradicsomban: a Nap mezején! És örökkön vigadnak szerető asszonyok, gyors paripák és hűséges kutyák körében. Szolgáik pedig len az agyonütött németek.

És a mulatozó időzők bizonyosan ráismernek ivadékkukra Rozgonyi mamában a másvilágra vitt fegyverről, Szinte elképzelem, hogy a roppant fényességtől ragyogó világban milyen zajos örömmel fogadják „Huj! Huj!” kiáltások közben. Tiszteletére micsoda áldomást rendeznek! Hogyan töltetik tele valamelyik nyomorult szolgálóval, — talán éppen az Augsturnál elpatkolt Konrad herceggel — az arany kupákat valami fölséges váldmájszterrel fűszerezett itallal, mely örök vidámságot ad a magyar léleknek!

(Vége.)